

XXIX Festa de la renovació de la Flama de la Llengua Catalana

El mil nou-cents noranta-vuit va portar uns homenatges esplèndids i únics per a la llengua i la literatura catalana:

El cinquantenari de la mort de Pompeu Fabra, el dia de Nadal de 1948 a Prada de Conflent, a l'exili, als 80 anys d'edat. I el centenari del naixement de Josep Pla, el 8 de març de 1898. Ambdós personatges insignes i fonamentals que donen solidesa a la llengua catalana del segle XX.

Pompeu Fabra va cohesionar i codificar la llengua catalana moderna. Es lliurà a la tasca amb enginy i agudeses, qualitats que l'acompanyaren sempre i que el van caracteritzar, així com una serenitat constant. Aquest treball va anar acompanyat d'un compromís amb la seva terra i el seu poble.

Ambdós foren d'aquestes persones que neixen per a assolir un objectiu i el porten endavant aferrissadament. Persones d'obra única, de vocació.

Pla el va definir amb el to magnífic del qui valora el testimoni i l'obra civil d'un autor: *"Fabra ha estat el català més important del nostre temps perquè és l'únic ciutadà d'aquest país, en aquesta època, que havent-se proposat d'obtenir una determinada finalitat pública i general, ho aconseguí d'una manera explícita i indiscutible"*.

Varen viure un temps convuls i divers i ambdós varen ser conscients d'un naufragi. L'un des d'una vida viscuda i amb l'esforç i el goig d'una obra cohesionada, potser per això més dolorós en el naufragi que va suposar el franquisme i l'obligat exili per a Fabra exterior i ja amb edat avançada. Per a Pla s'obre un exili interior, de distància, d'aïllament i de consciència, des d'on fa viva l'afirmació de Fabra a *La Revista*, 10 de juny de 1915: *"L'escriptor que menysprea o ignora la tasca del gramàtic és un mal escriptor i un mal patriota"*.

Fabra va mantenir aquesta obra cabdal amb un guiatge clar que el dignificà: la Gramàtica i el Diccionari General de la Llengua Catalana, per citar els dos grans puntals que són fruit d'un gran coneixement de la llengua, d'un estricte mètode de treball, conscient i rigorós. D'un profund coneixement de la llengua llatina i un gran domini de la lingüística europea moderna. Aquest gramàtic respon a les característiques de consciència, coneixement i tenacitat. Fabra va treballar de manera intensa i serena.

Va construir una obra que va produir progrés col·lectiu per al país. Aquesta afirmació es pot dir de molt poques persones perquè la seva tasca va remodelar el seu present i va impulsar el futur d'una manera positiva.

Fabra ha esdevingut el gramàtic oficial. Va modernitzar i sistematitzar la llengua que és vehicle de cohesió d'un poble. La nova llengua quedava deslliurada de

les velles fórmules, aprofundint en arrels llatines i creant els mecanismes que la impulsessin cap al futur que és ara i avui.

La seva obra té tan mèrit que no hi ha paraules que la defineixin en la seva totalitat, potser per això sempre ens sembla que fem poc, que homenatgem poc.

Però si canviem el punt de vista i mirem amb ulls de Fabra veurem que és en l'ús quotidià de la llengua catalana on es troba el millor i el més sòlid homenatge que un poble pot retre al seu gramàtic. L'ensenyament del català a les escoles, la creació literària, l'adaptació del català als mitjans de comunicació, l'ús social i viu de la llengua. És des d'aquesta perspectiva que l'Agrupació Excursionista de Granollers es vol afegir al cinquantenari de Fabra en la celebració de la XXIX renovació de la Flama de la llengua catalana que enguany es va celebrar el dia 22 de febrer i la seva organització va anar a càrrec de l'Agrupació Cultural i Folklòrica de Barcelona. La flama fou portada fins a Montserrat per membres de dita entitat, un cop al monestir fou rebuda pel Pare Abat i a continuació es feren els actes de renovació de la Flama, el torn de parlaments fou iniciat pel president de l'entitat senyor Eduard Costa que va reclamar "una llengua de ple ús, un català estimat i respectat per a tots."

Tot seguit fou el conseller de cultura senyor Joan M. Pujals, que va presidir la cerimònia de renovació de la Flama, qui feu un parlament reivindicant *"una Llengua viva que serveixi per tornar-nos el nom de cada cosa"*, citant el poeta Salvador Espriu. Va tancar l'acte l'abat de Montserrat Sebastià Bardolet explicant que Montserrat vol tenir sempre les portes obertes a tot el món, però principalment en allò que és nostre i a allò que hem heretat dels nostres avantpassats.

Fabra va crear un sistema lingüístic modern per a la llengua catalana. Pla va impulsar la llengua catalana amb la seva obra literària magnífica on hi va fixar la vida i costums, paraules i obres d'una època. L'obra d'en Pla és testimoni d'un segle i d'un país. L'agilitat, l'afany, i el compromís d'un escriptor amb la seva terra. Pla va llegir els paisatges i les persones, va assaborir i olorar el vent i el mar. Va redactar amb el català depurat i modern de Fabra. Ambdós han projectat la llengua catalana més enllà dels seus propis homenatges perquè ens han llegat la seva obra.

Rosa Serra

5è. Premi Maspons i Labrós i lliurament de la Placa d'Honor

Un cop més, i ja són cinc, ens hem reunit a l'Hotel Europa per celebrar l'acte de lliurament del premi Maspons i Labrós. Un premi que, després del conve-